

ZOEW

¹ Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e umume'u ko ze'eg Zoew Petuwew ta'yr pe a'e.

Tukur ma'e itym myr imumaw har wà, ywy ixini-gawhu a'e no

² — Peme'egatu nehe, tua'uhez kwer wà.
 Pezeapyaka katu nehe, Zuta ywy rehe har wà.
 Uzeapo putar amo iaiwahy ma'e nehe.
 Nuzeapo pixik kwaw agwer iaiw paw ko 'ar 'ym
     mehe we. Nuzeapo pixik kwaw zaneipy
     wa'ar rehe no.

³ Pemume'u uzeapo ma'e kwer pena'yr wanupe
     nehe.
 Pemume'u uzeapo ma'e kwer pena'yr wanupe
     nehe, peze pena'yr wanupe nehe.
 Nezewegatete wana'yr umume'u putar wa'yr
     wanupe a'e wà nehe no.

⁴ Ur tukur tetea'u xe wà. Waneta haw nuzawy
     kwaw ywàkun tetea'u wà.
 U'u ma'e itym pyrer ma'etymaw nànàn wà.
 Tukur izypy mehe ur ma'e kwer nu'u kwaw hezuz
     ma'e paw rupi wà.

Na'e ur amo tukur ywàkun zàwenugar wà. U'u
     ikurer wà.

⁵ Peme'egatu nehe, uka'u ma'e wà.
 Peme'egatu pezai'o pà nehe.
 Peiko win inputar har romo.
 Tukur umumaw uwà paw wà.

Naheta kwaw win ipyahu ma'e penemi'u ràm
romo nehe kury.

⁶ Ur tukur wà.

Nuzawy kwaw zauxiapekwer ikàg ma'e tetea'u
wà.

Wixe heywy rehe wà.

Wanàz nuzawy kwaw zàwàruhu iriàw wanàz wà.

Haime katu zàwàruhu iriàw kuzà hàz ài wà.

⁷ Umumaw uwà tyw zane ko pe har wà.

Umumaw ma'e'yw pi her ma'e zane ko pe har wà
no.

O'ok ywyra ape kwer ywyra wi wà.

Upyta xo hàkà xig ma'e zo.

⁸ Pezai'o kuzàwaza opoz pihun ma'e imunehew par
ài nehe,

umen ràm imàno awer rehe uzai'o ma'e ài nehe.

⁹ Xaxeto Tupàn pe uma'erek o ma'e wà,
uzai'o waiko Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e
hàpuzuhu pupe wà.

Ta'e teko nuerur kwaw temi'u a'e pe wà kury xe.

Ta'e nuerur kwaw win a'e pe wà kury xe.

¹⁰ Tukur umuaiw ko paw wà.

Umuaiw ywy paw wà no.

Teko ywy rehe har paw uzai'o waiko wà.

Ta'e umuaiw tukur arozràn a'e wà xe.

Ta'e uwà 'yw uxinig a'e wà xe. Ta'e uri 'yw uxinig
a'e wà no xe.

¹¹ Pezemumikahy nehe, ko pe uma'erek o ma'e wà.

Pezai'o nehe, uwà tyw wanehe uzekaiw ma'e wà,
ta'e naheta kwaw arozràn xirik her ma'e a'e kury
xe.

Ta'e naheta kwaw arozràn xewar her ma'e a'e no
xe.

Tukur umumaw temi'u ipo'o pyràm upaw rupi
katete wà.

¹² Uxinig uwà 'yw wà. Uxinig pi 'yw wà no.
 Uxinig homà 'yw wà no. Uxinig inàzàràñ 'yw wà
 no. Uxinig maxà 'yw wà no.
 Ma'e'yw paw uxinig wà. Teko uzemumikahy wà.

¹³ Xaxeto wà, Tupàñ henataromo ma'ea'yr zuka
 har wà,
 pemunehew pàñ ma'eryru iapo pyr pezemuh-
 mikahy haw hexak kar pà nehe. Pezai'o
 nehe.
 Tupàñ hezar hemiruze'eg wà, pezur tåpuzuhu izy-
 wyr katu haw pe nehe.
 Pemumaw ptytun paw pezai'o pà nehe.
 Ta'e naheta kwaw temi'u imur pyrer zanezar
 hàpuz me xe. Naheta kwaw uwà imur pyrer
 zanezar hàpuz me no.
¹⁴ Pemono'og teko Tupàñ Håpuzuhu pe pe wà nehe.
 — Ximumaw amo 'ar zanemai'u 'ym pà nehe,
 zanekwaku pà nehe, peze wanupe nehe.
 Pemono'og teko Zuta ywy rehe har paw wanuwihaw
 pe wà nehe,
 Tupàñ Tuweharupi Wiko Ma'e Zanezar hàpuzuhu
 pe pe wà nehe.
 Peze'eg Tupàñ pe nehe, pepytywà àwàm henoz pà
 nehe.

¹⁵ Kwa. Tupàñ Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar uhem
 wà iko.
 A'e 'ar mehe Tupàñ Ikàg Wera'u Ma'e werur putar
 ma'emumaw haw nehe.
 Teko ukyze katu putar a'e 'ar mehe nehe.

¹⁶ Nazapuner kwaw zaneko wapyro haw rehe.

Tukur umumaw zanema'etymaw paw wà. Xixak
wamumaw paw ma'e iapo 'ym pà zane.
Tupàn Zanezar hàpuzuhu pe naheta kwaw tury-
wete haw, naheta kwaw mynykaw no.
 17 Ko uxinig ma'e rehe nahezuz kwaw ma'eà'yz.
Teko nopo'o kwaw arozràn wà.
Tàpuz arozràn imonokatu haw u'ar uzekazeka pà
wà.
 18 Tapi'ak uze'eg waiko wà. Ta'e ima'uhez wà xe.
Tapi'ak awa wata kwerupi wà, ko rupi wà, he'o pà
wà.
Ta'e naheta kwaw ka'api'i wanemi'u ràm romo xe.
Àràpuhàràn awa hawitu ma'e umàno waiko wà no.
 19 Ahapukaz newe, Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e.
Ywyra uxinig paw wà. Ka'api'i uxinig paw wà no.
Nuzawy kwaw tata hemiapy kwer wà.
 20 Te miar wenoz upytywà àwàm newe wà no.
Ta'e typaw yrykaw a'e xe.
Ywy nànàn ixinig awer umumaw ka'api'i.

2

Tukur wà, Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar no

1 Pezupy pexi'äm ywytyr Xiàw her ma'e rehe nehe.
Pehapukaz ywytyr Tupàn henaw rehe nehe. —
Na'ikatuahy kwaw zanewe kury, peze
nehe.
Peryryryryrz pekyze pà nehe, Zuta ywy rehe har
wà.
Ta'e uhem Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e 'ar wà
iko a'e xe.
 2 Ipytun putar a'e 'ar mehe nehe. Nuzawy kwaw
kwarahy heta 'ymaw nehe.
Ywàkun ipihunahy putar a'e 'ar mehe wà nehe.

Tukur ur zauxiapekwer tetea'u ikàg ma'e wazàwe
wà.

Nuzawy kwaw ywàkun ywytyr ipykaw wà.

Ko 'ar 'ym mehe we teko nuexak pixik kwaw
agwer ma'e wà.

Ko 'ar henataromo nuexak pixik kwaw agwer
ma'e wà nehe no.

³ Tukur u'u ma'e paw wà.

Tata wapy ma'e a'e. Umumaw ma'e a'e.

Tukur nuzawy kwaw tata wà. Wahem 'ym mehe
we ywy ikatuahy Tupàn reko haw ài a'e.

Xe wi waho re ywy nuzawy kwaw ywyxiguhu.

Tukur umumaw ma'e paw wà.

⁴ Nuzawy kwaw kawaru wà.

Uzàn kawaru zeàmàtyry'ymaw pe har wazàwe wà.

⁵ Opoopor wà waiko ywytyr apyr wà.

Wànoànog ywyramawa zeàmàtyry'ymaw pe har
wazàwe wà.

Ywyra àkàgwer uxinig ma'e opoopok tata pupe.

Nezewegatete opoopok a'e tukur ur mehe wà no.

Nuzawy kwaw zauxiapekwer tetea'u
zeàmàtyry'ymaw pe uzemuàgà'ym ma'e
kwer wà.

⁶ Ur waiko wà. Teko paw uryryryryz wà.

Wanuwy ukàzym wapir wi wakyze haw rehe.

⁷ Upuràmàtyry'ym zauxiapekwer ukyze 'ym ma'e
wazàwe wà.

Uzàn wà. Uzeupir pàrirogaw rehe wà.

Ur wiwi waiko wà, upytu'u 'ym pà wà.

Wata zuawyngatu wà.

⁸ Nuzemuàzààzàn kwaw wà.

Pitàitàigatu wata wape rupi wà.

Tuweharupi wata waiko oho haw rupi wà.

Naheta kwaw wazuka àwàm. Naheta kwaw
wamupytu'u kar àwàm.

⁹ Uzàmàtyry'ym tawhu pe har wà wà.

Uzeupir pàrirogaw rehe wà.

Wixe ukenaw rupi ma'e rehe imunar ma'e ài wà.

¹⁰ Wata oho waiko upytu'u 'ym pà wà. Ywy
uryryryryrz iko a'e.

Ywak uryryryryrz iko a'e no.

Kwarahy upytu'u uhyape katu re.

Zahy upytu'u uhyape katu re.

Zahytata upytu'u uhyape katu re wà no.

¹¹ Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'egahy wahy-
haw rupi

wemiruze'eg zauxiapekwer wanupe kury.

Umume'u katu wanemiapo ràm wanupe.

Heta tetea'u zauxiapekwer wà.

Nukyze kwaw ma'e wi wà.

Iaiw tuwe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar a'e.

Ni amo nupuner kwaw hehe wà nehe.

Tupàn uzamutar katu wemiaihu a'e wà

¹² Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg iko kury.

Pezewyr ihewe pep'y'a pupe azeharomoete nehe.

Pemumaw amo 'ar pemai'u 'ym pà nehe. Pezai'o
pezemumikahy pà penemiapo kwer rehe
nehe.

¹³ Aze pepurexak kar wer pekatu 'ymaw rehe
pezemumikahy haw rehe ihewe nehe, aze
pepytu'u wer ikatu 'ym ma'e iapo re nehe,
pemu'i zo pekamir nehe.

Pemu'i pep'y'a nehe,

i'i iko Tupàn peme.

Pezewyr Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e Zanezar
pe nehe.

Ta'e ikatuahy a'e xe. Ta'e upurupuhareko a'e xe.
Iàrew tuwe ikwahy haw. Upuruamutar katu no.
Na'izepyk wer kwaw purehe. Ipurapo wer ikatu
ma'e rehe purupe.

¹⁴ Aze ru'u Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e Zanezar
nuzapo kwaw uze'eg awer nehe.

Aze ru'u omono putar uze'egatu wemiaihu
wanehe nehe. Aze ru'u umur putar temi'u
ipo'o àwàm ikatuahy ma'e wanupe nehe.

Nezewe mehe pepuner putar temi'u imono haw
rehe izupe nehe.

Nezewe mehe pepuner putar uwà imono haw
rehe izupe nehe no.

¹⁵ Pezupy pexi'àm Xiàw ywytyr rehe nehe.

Pemume'u amo 'ar pemai'u 'ym àwàm nehe.

Penoz teko wà nehe. Pemono'og teko Tupàn
Hàpuzuhu pupe wà nehe.

¹⁶ Pemono'og teko paw pe wà nehe.

— Pezemukatu Tupàn henataromo peho pà nehe,
peze wanupe nehe.

Tuwe teko paw ur wà nehe, tua'uhez ma'e wà
nehe, ihyau ma'e wà nehe no, kwarearer
wà nehe, kuzàtìgwer wà nehe no, kuzà
wamemyr ukamu ma'e wà no.

Tuwe uzereko romo ma'e uhem wàpuz wi wà
nehe.

Tuwe a'e teko paw oho Tupàn Hàpuzuhu pe wà
nehe.

¹⁷ Pe, xaxeto

Tupàn Hàpuzuhu izywyr katu haw pe ma'e Tupàn
 Tuweharupi Wiko Ma'e pe iapo har,
 pezai'o nehe. Peze'eg Tupàn pe nehe.

— O Tupàn, ezepyk zo neremaihu wanehe ne
 nehe.

Uremumaranugar kar zo amo teko wane-
 nataromo nehe.

Nezewe mehe nuze'eg urywahyahy kwaw ure-
 rehe wà nehe.

— Ma'e pe hekon Tupàn pezar a'e, ni'i kwaw
 urewe wà nehe, peze izupe nehe.

Tupàn omono wi uze'egatu ywy rehe

¹⁸ Na'e Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e wexak
 kar wemiaihu a'e ywy rehe har wamutar haw a'e
 kury. Upuhareko wemiruze'eg wà. ¹⁹ Uwazar
 waze'eg wanupe kury.

Amono putar arozràn peme ihe nehe kury.
 Amono putar win peme nehe no, uri kawer
 nehe no.

Nezewe mehe pemai'u putar nehe. Penewykàtà
 putar nehe.

Namuze'eg urywahyahy kar pixik kwaw amo teko
 penehe ihe wà nehe.

²⁰ Amono kar putar tukur muite pewi ihe wà nehe.
 A'e tukur kwarahy heixe haw awyze har
 kutyr har wi ur ma'e kwer ihe wà nehe.

Tukur amogwer wanenataromo ur ma'e ràm aityk
 putar Yryhu Umàno Ma'e Kwer her ma'e
 pupe wà nehe.

Tukur amogwer wanaikweromo ur ma'e ràm
 aityk putar yryhu Mezitehàn pupe wà nehe.

Tukur umàno ma'e kwer u'au'ar uzehezehe wà nehe, ywytyr iapo pà wà nehe. Inem putar wà nehe. Ipihe putar wà nehe.

Uhua'u ma'e azapo putar ihe nehe. Ta'e ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e azapo ma'e uhua'u ma'e ihe xe.

²¹ Penurywete nehe, o ywy ka'api'i heta haw wà. Pekyze zo nehe.

Ta'e ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e azapo ma'e uhua'u ma'e ihe xe.

²² Pekyze zo nehe, miar hehaite ma'e wà.

Ta'e ka'api'i ikyr katu putar a'e nehe xe.

Ma'ywa'yw i'a putar wà nehe no.

Heta putar ma'e'a pi her ma'e tetea'u nehe. Heta putar uwà tetea'u nehe no.

²³ Penurywete nehe, Zeruzarez pe har wà.

Ta'e ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e pezar ihe xe, azapo uhua'u ma'e ihe xe.

Amugyr kar àmàn i'ar mehe katete ihe.

Àmàn i'ar mehe amugyr kar ihe.

Àmàn tetea'u kwehe arer zàwenugar amugyr putar nehe.

²⁴ Pepo'o putar arozràñ xirik tetea'u nehe.

Heta putar win tetea'u nehe no. Heta putar uri kawer tetea'u nehe no.

²⁵ Amuzewyr kar putar ma'e pewi ukàzym ma'e kwer paw ihe nehe.

Amur kar tukur tetea'u ywàkun zàwenugar peiwy rehe ihe.

Nuzawy kwaw zauxiapekwer tetea'u wà. Umuaiw arozràñ paw uwà paw uri paw wà.

- 26** Pereko putar penemi'u ràm tetea'u nehe.
 Napepuner kwaw a'e ma'e paw i'u haw
 rehe nehe.
 Pemume'u putar Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e
 pezar ikatu haw nehe.
 Ta'e umur ma'e ikatuahy ma'e tetea'u peme a'e xe.
 Heremiaihu na'imaranugar wi pixik kwaw wà
 nehe.
27 Pekwaw putar penehe we hereko haw nehe.
 Pekwaw putar Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e
 pezar romo hereko haw nehe no.
 Pekwaw putar amo ae tupàn heta 'ymaw nehe no.
 Heremiaihu na'imaranugar wi pixik kwaw wà
 nehe,
 i'i Tupàn.

Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar

- 28** Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg wi wemi-
 aihi wanupe.
 A'e ma'e izeapo pawire azakook putar herekwe
 penehe upaw rupi ihe nehe.
 Pena'yr a'e wà nehe, penazyr a'e wà nehe,
 umume'u putar heze'eg a'e wà nehe.
 Tua'uhez ma'e upuahu putar wà nehe. Kwàkwàmo
 wexak putar ma'e upuahu haw pe har
 zàwenugar wà nehe.
29 Azakook putar herekwe uma'erek e ma'e awa
 wanehe nehe.
 Azakook putar herekwe uma'erek e ma'e kuzà
 wanehe a'e 'ar rehe nehe no.
30 Amuzexak kar putar ma'e purumupytuhegatu
 kar haw ywak rehe nehe, ywy rehe nehe no.

Teko wexak putar tuwykwer wà nehe. Teko wexak putar tata wà nehe no. Teko wexak putar tátàxin ywàkun zàwenugar wà nehe no.

³¹ Kwarahy upytu'u putar uhyape katu re nehe.
Zahy uzexak kar putar tuwykwer ài nehe.

A'e ma'e paw uzeapo putar nehe, Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar iaiw ma'e ihem 'ym mehe nehe,
i'i Tupàn.

³² — Heptyywà pe nehe, aze amo i'i wà nehe, Tupàn upyro putar a'e teko a'e wà nehe. Ta'e Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e umume'eahy ko ma'e a'e xe. — Teko izuka pyràm 'ym paw wiko putar ywytyr Xiàw rehe wà nehe. Apyro putar heremixamixak kwer ihe wà nehe, i'i Tupàn.

3

Tupàn umume'u putar teko ywy nànànar wane-miapo kwer ikatu 'ym ma'e

¹ Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg nezewe. — A'e 'ar rehe amukatu putar Zeruzarez pe har waneko haw ihe nehe, Zuta ywy rehe har waneko haw ihe nehe no. ² Na'e amono'og putar teko paw ywy nànànar ihe wà nehe. Araha putar ywyàpyznaw Zuzapa her ma'e pe ihe wà nehe. A'e pe amume'u putar wanemiapo kwer ikatu 'ym ma'e nehe. Nezewe azapo putar nehe, ta'e uzapo ikatu 'ym ma'e tetea'u Izaew heremixamixak kwer wanupe a'e wà xe. Umuhàmuhàz Izaew izuapyapyr mèràmàràñ ywy rehe wà. Umuza'aza'ak heywy wà no. ³ Omomor

ita'i ma'e papar haw hereko har wà, heremiaihu imunehew pyrer wazar ràm hexaexak pà wà. Ume'eg kwarer amo pe uma'ereko e ma'e romo wà. Ume'eg kuzàtài amo pe uma'ereko e ma'e romo wà no. Omono wanekuzarer kuzàwyzài wanupe wapuhe oho awer rehe wà. Ume'eg kar win tetea'u wà no.

⁴ Teko Xir tawhu pe har wà, teko Xitom tawhu pe har wà, teko Piri ywy rehe har wà, ma'e peputar nehe. Ma'e amono putar peme nehe. Aipo pezepyk wer herehe. Aze a'e rupi nehe, ihe azemuàgà'ym penehe hezepyk àwàm rehe ihe nehe no. ⁵ Ta'e pemunar hema'e rehe pe xe. Parat, or no. Pemonokatu a'e temetarer a'e ita hekuzar katu ma'e tupàn a'ua'u pezar wanàpuzuhu pe. ⁶ Peraha teko Zuta ywy rehe har wà. Peraha Zeruzarez pe har wà. Muitea'u waiwy wi peraha wà. Peme'eg Kere ywy rehe har wanupe uma'ereko e ma'e romo wà. ⁷ Arur wi putar heremiaihu a'e ywy muitea'u har wi ihe wà nehe. Iaiw ma'e pezapo wanupe. A'e rupi iaiw ma'e azapo putar peme nezewegatete ihe nehe no. ⁸ Amo upyhyk putar pena'yr penazyr a'e wà nehe. Ume'eg putar Zuta rehe har wanupe uma'ereko e ma'e romo wà nehe. Azapo kar putar a'e ma'e ihe nehe. Zuta ume'eg putar pena'yr Xawe izuapyapyr wanupe wà nehe. Muitea'u waiwy xe wi. Ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e amume'u ko ma'e teko ihe kury, i'i Tupàn.

⁹ — Pemume'u ko ma'e teko ywy nànànar wanupe nehe.

Pezemuàgà'ym zeàmàtyry'ym àwàm rehe nehe.

Tupàn uzàmàtyry'ym amogwer teko a'e wà nehe.
 Penoz zauxiapekwer wà nehe.
 Tuwe zauxiapekwer paw uhem wà wà nehe.
 Tuwe uzemuàgà'ym zeàmàtyry'ym àwàm rehe wà
 nehe.

10 Pema'ema'e ywy imuwanuwakaw takihepuku
 romo iapo pà nehe.
 Pema'ema'e petakihepar purukutukaw romo
 iapo pà nehe.
 Tuwe te ikàg 'ym ma'e uzemume'u ikàg ma'e romo
 wà nehe.

11 Pezur na'arewahy nehe, teko ywy ko ywy
 huwake har pe har wà.
 Pezemono'ono'og ywyàpyznaw rehe nehe.
 Tuwe puràmàtyry'ym 'ym ma'e uzeapo zauxia-
 pekwer romo wà nehe.

12 Pezemuàgà'ym nehe, teko ywy nànànar wà.
 Pezur ywyàpyznaw Zuzapa her ma'e pe nehe.
 Ta'e ihe Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e ihe xe,
 azepyk putar teko ko ywy huwake har wanehe
 upaw rupi ihe nehe xe.

13 A'e ywy rehe har uzapo ikatu 'ym ma'e tetea'u
 a'e wà.
 A'e rupi amonohok kar putar ihe wà nehe.
 Teko omonohok arozràn xirik ipo'o haw 'ar mehe
 wà. Nezewegatete amonohok putar a'e teko
 ihe wà nehe no.
 Teko upyropyrog uwà rehe zapepohu pupe ityk-
 wer imuy'e pà izuwi wà. Nezewegatete
 amupyropyrog kar putar a'e teko ihe wà
 nehe no,
 i'i Tupàn.

14 Teko tetea'u ur putar ywyàpyznaw Zepykaw her
ma'e pe wà nehe. A'e re amo ae teko ur
putar a'e pe wà nehe no.

Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e i'ar uhem etea'i.
Ur putar ywyàpyznaw Zepykaw her ma'e pe nehe.

15 Kwarahy upytu'u uhyape katu re.

Zahy upytu'u uhyape katu re no.

Zahytata upytu'u uhyape katu re wà no.

*Tupàn omono putar uze'egatu wemiaihu
wanehe*

16 Tupàn Tuweharupi Wiko Ma'e uze'eg wahyhaw
rupi ywytyr Xiàw pe kury.

Ize'egaw nuzawy kwaw àmàn iànoànogaw.

Zeruzarez pe har wenu ize'egaw iànoànogaw
waiko wà.

Ywak ywy uryryryryz wà.

Tupàn uzekaiw katu Izaew izuapyapyr wanehe
wà, wàmàtyry'ymar wanuwi wapyro pà wà.

17 Nezewé pekwaw putar Tupàn Tuweharupi
Wiko Ma'e pezar romo hereko haw nehe.

Aiko Xiàw pe ihe, ywytyr ihewe imonokatu pyrer
pe ihe.

Zeruzarez uzeapo putar tawhu ikatuahy ma'e
romo nehe.

Teko amo ae ywy rehe har nupyro pixik kwaw a'e
tawhu wà nehe.

18 A'e 'ar rehe uwà tyw upyk putar ywytyr paw wà
nehe.

Tapi'ak umai'u putar ywytyr nànàn wà nehe no.

'Y tetea'u uwyrky putar yrykaw Zuta ywy rehe har
wanupi nehe.

Amo yrykawhu uhem putar heràpuzuhu wi nehe.

Umuhàmuhàz putar 'y ywyàpyznaw Akaz her ma'e
nànanànehe.

19 Ezit ywy uzeapo putar teko heta 'ymaw romo
nehe.

Enom ywy uzeapo putar ywyxiguhu romo nehe,
ta'e a'e ywy rehe har wixe Zuta ywy rehe a'e wà xe,
teko ikatu 'ym ma'e iapo 'ymar wazuka pà a'e wà
xe.

20-21 Azepyk putar a'e teko wazuka arer wanehe
nehe.

Azepyk putar a'e ma'e iapo arer wanehe nehe.
Tuweharupi heta putar teko Zuta ywy rehe
wà nehe, Zeruzarez pe wà nehe no.

Upaw.

**Tupàn ze'eg
Bible without Deuterocanon in Guajajára
(BR:gub:Guajajára)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guajajára

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Guajajára [gub], Brazil

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9788531109713

The Bible without Deuterocanon

in Guajajára

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-03-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

0aad8539-54cc-5543-91cd-25f61502645a